

İstanbul Barosu Raporu
TBB. 17.18.19/6/1977
Genel Kuruluna sunulmuştur

023
TÜSTAV
Arşivi
Nebil Varuy
Koleksiyonu

Askeri Ceza Yasasında Antidemokratik
Hükümler

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

Askeri Yargı'nın demokratik hukuk prensipleri ile açıklanması olanaksızdır.

Askeri Yargı'da sanıkların sıfatı bakımından ayrı yasaya, ayrı usule, ayrı mahkemeye tabi olması anlayışı vardır. Bu anlayış, tabii hakim ilkesine ve İnsan Hakları Beyannamesinin, " gerek koruma gerek cezalandırmakta kanun herkes için aynıdır." diyen 6.maddesine aykırı düşüğü gibi, Askeri Yargı Anayasa'nın "kanun önünde eşitlik" ilkesini koyan 12.maddesine de aykırıdır.

Askeri Mahkemelerde hakim olmayan bir üyenin bulunuşunu ve Askeri Hakimler yasasını dikkate aldığımızda, Anayasa'nın 7.ve 14.maddelerine aykırılık açıkça gözükmektedir.

Askeri görevin özelliklerine uyan bir mahkeme anlayışı kabul edilebilir. Fakat askeri mahkemelerin yetkilerini, bu mahkemelerin kuruluşunu açıklayan fikirleri aşan şekilde, genişleten anlayışta mahkemeleri düzenleyen yasa hükümlerinin değiştirilmesi zorunludur.

Özellikle, sivil kişilerin Askeri yargı'da yargılanmaları yolunun kapatılması demokratik hukuk devleti gereklerindedir.

Siyasi Mahkeme olarak Askeri Mahkemelerin görevlendirilmesi tatbikatı Anayasa'nın başlangıç hükümlerine aykırıdır.

Tatbikatta, yürürlükte olan yasalar izin vermediği halde, sivillerin bir kısım basın suçlarına da Askeri Yargıda bakılmaktadır. Yasalara aykırı olan bu uygulama, aynı şekilde, Anayasa'nın başlangıç hükümlerine ve genel hukuk ilkelerine de aykırıdır.

ASKERİ CEZA KANUNU
(1632 Sayılı)

MADDE 1 : Ölüm cezası, (T.C.K.kaldırılmasını istediğimiz gerekçelerle) "insan haysiyeti ile bağdaşmayan" bir ceza olduğundan, Anayasa'nın 11/2.ve 14/4. mad.aykırı olduğundan kaldırılmalıdır.

Bu yasanın diğer maddelerinde yazılı olan (Örn.20.55.56.60.) ölüm cezaları da kaldırılmalı, yerine müebbet hapis cezası konmalıdır.

MADDE 7/C:1402 Sayılı Sıkıyönetim Yasası'nın 18.Maddesi değiştirilerek, "savaş hali" durumunun yalnızca (fiili savaş durumu)ile sınırlandırılması gerekmektedir.

MADDE 26 : "katıksız hapis" cezası Anayasa'nın 14.maddesine aykırı olduğundan kaldırılmalıdır.

MADDE 148/B: TOK.141 ve 142.maddelerinin kaldırılması gerektiği düşüncesi karşısında bu madde de kalkmalıdır.

EK MADDE 1: Askeri Yargı'nın sınırlarını genişletmekte ve yargı birliği kuralını da zedelemektedir. Kaldırılmalıdır.

EK MADDE 2: Bu madde de, Askeri Yargı'nın sınırlarını genişletmekte, yargı birliği kuralını zedelemektedir. Kaldırılmalıdır.